

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 94. ANULU XVI.

Telegraful este de doue ori pe septimana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu banii prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiul prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 17/29 Novembre 1868.

Fiindu ca se apropia finirea socrocului la prenumeratiunea protocolului si actelor Congresului nostru nationalu romanu bisericescu, ceea ce s'au prefaptu cu 1 fl. v. a. pentru aceea se face cunoscutu acum ca dupa 1-lea Decembrie a. c. pretiul unui exemplariu dia protocolulu si actele Congresului va costa 1 fl. si 50 xr. v. a.

Sabiu, 9 Novembre 1868.

Directiunea tipografiei arhidieceesane.

Eveneminte politice.

Cartea rosia asternuta delegatiunilor cuprinde tote evenemintele mai insemnate ale monarchiei austro-unguresci, cari se referescu la afaceri esterne, incependu dela sesiunea trecuta a delegatiunilor pana in diu'a de astadi. Cartea se imparte in introducere; afaceri nemtiesci, afaceri schleswigiane; spaniole; orientale; negociari cu curia papale si documente 139 la numeru. Catu despre cele orientale, indreptamu pre cetitori la cele ce publicamu pre largu mai la vale.

Diet'a Ungariei lucra acum din tote puterile. Se vorbiu, ca regimulu a avutu de cugetu a prelungi sesiunea dietale dela trei la cinci ani. „Pesti Naplo“ spune ca ministeriulu de interne a si vrutu sa asterna unu proiectu in intelesulu acest'a, dara ins'asi drept'a s'a declarat contra unui astfelu de proiectu si asi regimulu inca se va lasa de a pasi inaintea dietei cu asi ce-va.

Dupa Ll. ungurescu s'a tenuity Sambet'a trecute sub presiedinti'a Maj. S. unu consiliu ministeriale, la carele au luat parte ministri comuni si cei unguresci si dintre cei din Cislaitani'a, cei ce se aflau in Bud'a-Pest'a. Obiectulu desbaterii fu bugetulu ministeriului de resbelu, respective reducerea aceluia dupa catu numai va fi cu putintia. Ministrulu de resbelu Kuhn s'a aretatu cu totulu neaplecatu la reductiuni, pentru ca dupa cum dicea densulu, bugetulu e normatu de asi, incatu nu se mai pote face nici o reductiune.

Alu doilea obiectu fu legea de inarmare.

Unele diuarie respandira scirea, ca bar. de Beust va demissiona din postulu de cancelar imperialu si va fi inlocuitu prin contele Andras-sy. Acest'a scire a datu ansa la temeri, cu deosebire in castrele centralistilor de ore-candu sa emita articuli fulminanti contra magiarilor; lucrulu se vede ca nu a avutu altu temei decatu de a se face o sensatiune.

Deputatii Croatiei au intratu in diet'a unguresca in 24 Novembre nou. Primirea ce a avutu acesti deputati din partea casei deputatilor a fostu entusiastica. Zsakanovics a salutatu legislatiunea in limb'a croata; iera la respunsulu presiedintelui casei deputatilor, Zsuvics se adreseza cu o cuventare in limb'a magiara. Acest'a dice intre alte ca deputatii Croatiei voru fi totu-deun'a, acolo, unde va cere aperarea unitatii santei corone unguresci. Cuventarea, despre care se dice ca a fostu unu capu de opera, a fostu aplaudata si aclamata de eljenuri uecurmate.

Deputati romani si doi de alte nationalitati cu Macellariu in frunte asternu pre mes'a dietei unu proiectu de resolutiune, in care se cere ca sa nu se ia inca la desbateru cestiunea uniunii, fiindu ca Transilvani'a si-are inca guvernulu seu propriu si legislatiunea sea propria. Deci sa se asculte mai intaiu si Transilvani'a asup'a acestei cestiuni. Cas'a decide ca acestu proiectu sa se tiparesca.

Pentru ca suntemu la, si vorbimu despre diet'a Ungariei sa inregistramu si scirea ce o aduce „Wanderer“ despre o crisa in sinulu partidei ce formeza astadi majoritatea dietei. Se vorbesce de formarea unei fractiuni sub conducerea lui Csengerly, carea se deosebeste in unele cestiuni de guvernulu si langa care pote se va alatura si Deak. Fractiunea acest'a si va intemeia unu organu propriu, si deca nu se va pute complana diferenti'a, se pote intempla ca sa se alature langa stanga din centru.

Din Boemi'a vine scirea, ca cu inceputulu lunei lui Decemvre se voru delatura legile martiale pentru ca raportele locutiintei din Prag'a suntu favorabile.

— Cautandu la cele din afara, mai intaiu damu de sciri, cari se referescu la Romani'a.

Diuarie din Vien'a primescu sciri din Pest'a, ca in adeveru 6000 de prussiani s'au dusu in Romani'a sub pretestu, ca au sa fia intrebuintati la lucrurile drumulu de feru; in realitate insa se insira in armata romana si capata pana de cele mai inalte graduri de oficeri. Acesti'a dicu acele diuarie voru afla drumulu si catra Transilvani'a. Si apoi mai adaugu ca inspectiunea puncte strategice la polele carpatilor. De adeverulu la asemenea sciri voru sta bune acele diuarie, cari le adicu in origine, pentru ca ne tememu ca sa nu semene cu cele ce se respandisera de une-dile pre aici despre importuri de arme. Caracteristicu e, ca diuaristice'a din Vien'a si Pest'a pune pretiu mare pre astfelu pe sciri si scrie si articuli din cari se aru vede ca suntu eveneminte seriose in apropiare.

„N. Fr. Bl.“ aduce in nrulu de Marti (24 Nov.) unu articulu cam de cuprinsulu urmatoriu: Prussia era aceea carea vrea ca punctulu de gravitatie alu Austriei sa se stramote la Bud'a si sa ia (Austri'a) apoi misiunea asupra-si de a cultiva Orientele. Acum se vede ca Prussia nici atat'a nu vrea sa mai reeunosca Austriei, de candu crede pentru sine de o necesitate neinecungiurabile trecerea preste marginele pacei dela Prag'a pentru de a se pute estinde mai departe domni'a prussiana. De aceea o corespundintia din Berlinu tramisa la „Weser Zig.“ face din Austri'a o agitatoria si turburatoria de pace, in acela-si tempu candu ins'asi redactiunea acelu diuaru descrie tendintiele regimulu romanescu in unu modu cumu le aru pute in buna credintia descrie cineva in Austri'a. Articulu constatza apoi intrarea unei multime de arme 25—30,000 pusi, cari prin mijlocirea regelu prussianu la imperatulul Russiei, au trecut prin Russi'a si dice ca faptele aceste dovedescu din destulu catu se interesza Prussia de cele ce se intempla in Romani'a si cum merge cea dintaiu mana in mana cu Russi'a si pre langa tote aceste se face imputare baronului de Beust, caci nu astapta cu ochii inchisi pana va veni pericolulu incatu sa nu se mai poa feri de elu. Acest'a semana cu imputarile ce se faceau Austriei in 1866, dicendu ca Austri'a armeza pre multu.

In legatura cu aceste sa punemu unele din cele ce ne aducu diuariele din Bucuresci in dilele din urma. „Romanulu“ in unu articulu conductoriu, dupa ce polemiseza cu „Terra“ si „Pressa“, provoca pre amicii sei dela guvernulu sa se retraga, ca se nu mai dea ansa opozitionei de alu denuncia ca duce tier'a la perire si prin agitazioni de felulu acest'a sa nu se provoce invasiune. In altu articulu arata ea e cu neputintia, ca puterile occidentali, cari au versatu sange si bani in resbelulu din Crimea pentru Romani'a, sa verse iera sange si bani de a o sacrifica. Romani'a din partesi nu are nici o politica agresiva, ci va padi seriosu neutralitatea si o va padi chiaru cu armele in mana candu aru voi cineva sa o calce. Relatiunile cu

Port'a sa se strice, nu a fostu nici odata in traditiunile politice a le Romaniiei, si deca s'a intemplat vre o data, a fostu numai ca sa o chiamo pre Port'a la respectarea tratatelor stipulate intre acest'a si Romani'a.

Cea mai mare curiositate ne sternesce provocarea facuta din partea „Romanulu“ amicilor sei politici, ca sa se retraga dela guvernulu si cu deosebire urmările ce le voru ave acesta provocare.

In ministeriulu Romaniiei s'a facutu schimbare ca min. Arion a trecut dela justitia la interne, si la justitia e denumitu Iraclide. C. A. Rosetti e alesu ca primariu in Bucuresci.

Cartea rosia.

Afacerile din orientu.

Deca starea lucrurilor din imperiulu otomanu au impusu in anulu trecut si in lunile cele dintai ale anulu acestoi'a imperiulu Maj. Sele Sultanului nisce esaminari grele si deca lupt'a au fostu in unele locuri ale imperiului asi de amenintatore, incatu avea lipsa in continuu de puteri opozitionali, ca sa sustiena independenti'a si integritatea imperiului turcescu nevatemata, pre atunci eveneminte seriose au produsu in ver'a an. 1868 in starea lui de pana acum o schimbare, care in cele esteriore nu e prea amenintatoria, dara in esenti'a ei e demna de considerare.

Lupt'a de pre insula Cret'a au luat in decursulu verei mai multu unu caracteru eronicu.

Turci'a si-au fostu luat de problema, de a impedece sa nu se latesca ostilitatile pre unu terenu mai estinsu, si de a lucra catu se pote pentru reintorcerea Cretensiloru fugiti.

Fiindu ca si incercarea unei bande inarmate, de a produce insurectiune in Bulgari'a, fu nimicita prin mesurile ce le luase imperiulu turcescu cu tota stricteti'a, preste totu nu se incinge nici intr'unu locu o lupta deschisa si mare; cu tote acestea insa se afla in relatiunile peninsulei Balcanice materia de ajunsu pentru o crisa continua, care, abstragendu dela pericolulu, ce s'aru nasce de aci pentru pacea europena, chiaru si pentru aceea nu e de doritu, pentru ca prin acest'a se creaza impedimente, cari ingreuneza neinteruptu nisinti'a Regimulu Maj. Sele Sultanului, de a progresu pre campulu reformei si de a putea realisa dezvoltarea mijloceloru materiale si morale ale imperiului.

Tote acestea impregiurari au atrasu firescu in mesura mare si atentiunea regimulu Maj. Sele imp. si reg. Apostolice.

Dupa indatoririle dreptulu poporeloru, cari amesuratu articulu 7 din tractatulu de pace din Parisu au radicatu observarea independentiiei si integritatii teritoaiale a imperiului otomanu la o cestiune a interesulu comunu, ori-ce incercare de a conturba volnicescu imperiulu balcanu, s'aru privi de unu evenimentu plinu de urmari grele pentru pacea europena; evenimentulu acest'a trebuie sa atinga cu deosebire pre monarchi'a Maj. Sele imp. reg. apostolice ca pre un'a dintre puterile participatore.

Dei deca deja evenemintele acelea cari, s'au intemplat in provinciile cele mai indepartate ale imperiului turcescu, au fostu de mare insemnate pentru monarchi'a austro-unguresca, cu atat'a mai multu au trebuit sa se intemple acest'a, candu era sa se ivisca pericolulu unei loviri violente seu alu unei miscari indreptate asup'a sguidirei drepturiloru Sultanului, ceea ce era sa se intemple in partile acele ale imperiului turcescu, care fiindu nemijlocitu invecinate cu tierile Maj. Sele imp. reg. Apostolice, sustienu cu cesteia dia urma unu co-

merciu viu, și asiă dă ori-ce conturbare și schimbare a relațiilor monarhiei trebuie să aibă influența și asupra relațiilor ei interne.

Pentru aceea toate concessiunile acelea, — care se reduc la formarea și dezvoltarea internă a părților acelor din imperiul otoman, cari jacu mai aproape de noi și sunt acomodate, de a înainta binele materiale și morale alu acelor și cari prin înmulțirea încrederii în intențiile porției, inadusiescu totu odata încercările apărării de sine pline de desperare, — trebuie să provoce participarea cea mai sincera și spriginul cel mai caldurosu alu regimului M. Sele imp. și reg. apost.

În privința acestă s'a pututu constată prin experiența; ca chiar Maj. Sea Sultanulu și barbatii lui de stat au trebuit să vină la convingerea aceea, că deca aru succede, a se aduce nesuinițele și interesele provinciilor lor într'o legatură intimă cu drepturile suverane ale porției, atunci s'aru putea fundă în deslegarea acestă spriginul cel mai puternicu și garanția cea mai sigură pentru viitoriulu Turciei.

Evenimentele din Serbi'a și urmările lor întarescu parerea acestă.

Interesulu, ce'lu are monarhia austro-unguresca la dezvoltarea cea pacinică și prosperitoare a tuturor puterilor acelor, care sunt de a se privi că factorii cei mai însemnați în formarea fiitoare a imperiului otoman, fū atinsu în decursulu verei prin evenimentulu acelu s'grăitoriu, carele au smulsu pre principele Michailu Obrenovicu din țier'a sea Serbi'a avea de a multamî guvernării celei seriose și secure a principelui seu luminatu o era mai cu seama liniștitoare și cu progresu roditoriu.

Sfîrșitul celu complitu alu acestui principe aru fi pututu aduce usioru unu pericul mare pentru Serbi'a și numai purtarea cea plină de tactu a națiunii serbesci au pututu împedecă, că țier'a sa nu fīa împinsa prin catastrofa, de care fu lovită pre neasteptate, în o anarhia nimicitoare.

Adunarea reprezentățiunii poporului, cunoscendu pré bine, ce e mai întâi de facutu fatia cu o perdere asiă grava, sau nesuitu, a da puterei publice din țiera câtu mai curendu garanția cea mai tare a securității legitime, proclămându pre succesorulu, ce avea să urmeze după dreptulu de ereditate, de principe, carele fără amenare fu întaritu de puterea suzerana, eara sub timpulu minorității se, duce cărm'a unulu dintre barbatii cei mai însemnați din țiera, carele e alesu de consiliariu în regentia.

Regimulu Maj. Sele Imperatului și Regelui au pututu întielege cu viaa multiamire, ca sultanulu stimându cu adevăratu însemnatatea cea mare și alipirea, ce o are națiunea serbesca cătra dreptulu de ereditate a familiei principelui seu, au împartăsită fără amănare sancționarea, prin carea au datu unu documentu nou despre încrederea sea, unu documentu, care va fi în stare, a întari și mai multu bazele relațiilor adevărate între Serbi'a și înaltă pörta, carea a dispusu să easa trupele turcesci din Belgradu.

Comunicațiunea amicale cu țierile vecine, ce au existatu totdeuna între regimulu Maj. Sele imp. și reg. Apostolice și între principele Michailu, s'a sustienutu fără conturbare și cu regentia principelui Milan, și acestă pune, în consonanția cu pré înaltele opinii ale Maj. Sele, pretiulu celu mai mare într'aceea, și documenteze: că imperiulu austro-ungurescu e amiculu celu mai sinceru și mai neinteresatu alu Serbiei; pentru aceea respira și relațiile imprumutate spiritulu unei preveniri sincere și amicali, și tocmai acum'a se facu negociațiuni, cari o să aduca pentru regularea, ce o dorrescu amendoua țierile învecinate, unu stru de afaceri însemnate de natura politico-comercială și giudiciale.

Și cu regimulu Principatelor unite din Moldo-Romani'a s'a începutu încă de multu negociațiuni, cari aveau de problema a ordină în întielegere imprumutate mai multe afaceri nesigure de interesu comercialu și administrativu. Regimulu Maj. Sele imp. reg. Apostolice s'a nesiuitu totdeună, a-si îndreptă atențiunea cea mai viaa asupra obiectelor acestor'a, că și prin acestă se dea unu documentu nou, ca ea nu a încetatu nice odata a pune unu pretiu mare pre comunicațiunea amicale cu guvernulu Principelui Carolu și au fostu totdeună gal'a a începe consultările dorite, cunoscendu pré bine, ca regularea afacerilor acestor'a pöte înaintă cu

efectu sustinerea și întarirea relațiilor amicali între aceste două țieri vecine, cari sunt legate an'a de alt'a prin atâtea interese imprumutate.

Ca îndestulare pöte aminti regimulu Maj. Sele, ca unele dintre afacerile acestea sau deslegatu cu succesu favoritoriu. Decisiunile conferinței despre tarifele Telegrafului sunt de já ratificate.

Convențiunea postale în principatele Danubiane e aproape de ase începe; de asemenă se slătuiescu pentru împănarea drumurilor de feru austro-măgare cu liniile proiectate în principatele danubiene și guvernulu Maj. Sele și da tötă silinți'a, de a delatură din parte-si ori ce împedecări spre a înlesni comunicațiunea relațiilor directe de negociu.

Ce se atinge de jurisdicțiunea consulară, această cestiune prea momentösă se esaminiēza cu deadinsu și se va deslega cu atātu mai curendu definitiv și amesuratu relațiilor giudiciale din Principate, cu catu aceea-si cestiune au atrasu asupra-si atențiunea tuturor puterilor și au datu ansa la pertractări seriose și fundamentali. Însemnatatea și estensiunea cea mare a relațiilor de negociu, numărulu celu mare alu suditoru și patronatoru monarhiei austro-măgare din Principate facu această cestiune förte grava.

Guvernulu Maj. Sēle s'a învoitu cu guvernulu moldo-romānu în principiu, ca e de lipsa o regulare a jurisdicțiunei consulare, însă nu potu încheiă această afacere asiă grabnicu fara a vatamă interesele comerciale ale Monarhiei și fara a causă prin acestă o confusiune între negociatori-me. —

Guvernulu i-si da însă silinți'a de a află besea unei convențiuni în privinți'a acestă și nu se îndoiesce că atunci cându referințele giudiciale în principatele danubiane voru da garanți suficiente de o procedură regulată de dreptu, se va deslega și această cestiune cu învoirea ambelor părți, în decursulu verei venira mai multe casuri înainte, în care guvernulu moldo-romānu nu a corăspunsu la începutu cerințelor noastre în urm'a unei proceduri arbitrare și a raporturilor lipsite de adevăru a unoru jurisdicțiuni subordonate. Guvernulu Maj. Sele pöte însă afirmă cu multiamire, că în tötē acestea casuri parerile sēle în sine fura recunoscute de guvernulu princip teloru danubiane că corăspunditoare adevărului și băsate pre dreptu. — Netoleranți'a religiösă a unoru clase din populațiunea Moldo romāna a fostu causă acelor escesuri deplorabile, care au eruptu în unele cetăți și sate în contra jidovilor și care au oferitu unu exemplu penibilu de volnicie și infamatu prin desaprobaria lumii civilizate.

Nu numai din punctu de vedere alu umanității ci și pentru că între cei daunati se aflau suditi de ai Maj. Sēle, li sau facutu de oficiu consularilor cesaro regesti de a întervenți la guvernulu principelui pentru apărarea celor persecutati și pentru desdaunarea celor ce suferise paguba, și cu deosebire acestei influențe a lor, la care fura ajutorati și de cătra consuli Francei, Enghterei și a Federatiunii germāne nordice, este de a se multiamî desdaunarea celor persecutati.

Nu se pöte trece cu vederea, ba trebuie amintitu cu multiamire, că chiar și regimulu principelui nu a pututu denegă, ci a recunoscutu purtarea cea precaută a consularilor nostri, cari în afacerea acestă durerösă au aratatu într'adeveru nice fapte necontestabile.

Prin invasiunea din Iulie anului curente prin trupele de voluntari înarmati organizate pre teritoriulu Moldo-Romāniei, cari au intratu în Bulgaria, sau produsu o faptă de mare însemnatate pentru durarea relațiilor celor bune între înaltă pörta și între regimulu Principatelor unite. Numărulu celu propotionalmente micu alu voluntarilor nu au pututu s'gdui în provinci'a acestă puterile și autoritatea regimului turcescu și inseruțiunea intenționată a Bulgăriei au fostu nimicită cu totul prin energi'a cea mare a mesurilor, ce le au luat guvernulu de acolo și prin neparticiparea populațiunei bulgare; însă cu tötē acestea nu se pöte trage la îndoiala, că lasitatea, cu care au purcescu regimulu Principatelor danubiane, pentru de a împedecă formarea trupelor de voluntari, pare că e acomodată a însulă temere, că öre are regimulu principelui o voinți'a sincera, ba — presupunendu această — că öre are încă fatia cu sensatiunea cea escitată din țiera puterea, pentru de a sustienă cătra pörta relațiunea aceea neconturbată, carea că bazea essistinței statului Principatelor unite din Mol-

dov'a și Romani'a au fostu conditionată de tractate solemne și anume prin art. 22. și 25 a păcei din Parisu din an. 1856 și au fostu încuviințată prin puterile, cari au subscrisu tractulu acestă.

Evenimentulu în urma amintitn ne carta, a primii îndoiel'a acestă de fundată; esistinți'a faptei acestei'a singure aru fi de ajunsu, de a escită în mesura mare temerea puterilor; dăra însemnatatea acestei fapte se măresce încă prin colecțiunea de arme, ce s'au întreprinsu de unu timpu îndelungatu cu o iutiēla precipitată, și prin ordonarea mesurilor militare, care nu stau în relațiunea aceea cu problem'a apărării interne, precumu e precisată acestă în art. 26 a tractului de pace din Parisu, și pentru aceea întrece lips'a adevărată și justificată a unei țieri, care nu este amenințată de nici o parte și care afara de acestea e protegiatu prin garanți'a puterilor în contra fiacărui atacu din ori ce direcțiune.

Pericululu, ce se crează prin starea acestă a lucrului, aru trebui să-lu observe și regimulu Principatelor danubiane; pericolulu acestă aru putea fi amenințatoriu tocmai pentru dezvoltarea fructiferă a țierilor acestor'a, pentru că prin s'gduirea pozițiunei lor băsate pre tractatele internationale se lipsescu chiaru de privilegiile, ce emanăza din tractatele amintite, fără de care nu le va succede nici odata, de a întemeiă asiă liberu dezvoltarea și întarirea libertății lor interne și prosperarea locuitorilor, precumu o potu face acestă în poziți'a presintă.

Dealtmintrea regimulu Maj. Sēle imp. și reg. Apostolice e de parte de engetulu, de a deduce din miscarea cea viaa care se ivesce în Principatele danubiane, o temere justificată, că conturbări violente aru amenințiă nemijlocitu pozițiunea lor, ce o au după tractatu fatia cu pörta, și cu relațiunile țierilor vecine, dăra elu (regimulu) e convinsu pre deplinu, cătu e de lipsa, a urmari cu atențiune dezvoltarea stărei lucrurilor la marginile nōstre, și regimulu Maj. Sēle va fi condusu la împlinirea datorinței sele numai de consideratiunile acelea, cari le pretinde servarea dignității și securității monarhiei, scutulu suditoru statului și sustinerea îndatoririlor acelor'a, la cari s'au învoitu prin tractate.

Diet'a Ungariei.

În ședinti'a di 15 Novembre, carea au fostu scurta și nu pré frecventată sau cetitu, după încurgerea unoru petitiuni, atrei'a öra proiectulu de lege în caus'a inarticulării legii privitoare la complanarea croato-unguresca, care se primesce în Ședinti'a (casei de susu) din 16 Novembre, fără nici o modificatiune. Totu în ședinti'a acestă se primesce și legea privitoare la drumulu de foru Aradu—Timisiör'a.

După o discussiune mai îndelungată se primesce propunerea lui Tomcsányi, să se ia la protocolu dorinți'a comisiunii, că regimulu să pörte de grijă, să se aduca lini'a Tisiana în legatură cu Pest'a.

Ședinti'a (casei de josu) din 16 Novembre. Ministrulu de culte Eötvös asterne unu proiectu de lege privitoriu la processele divorțiale în casatorie mestecate, și altulu despre imatricularea arhiepiscopiei gr. cat din Alb'a-Iuli'a și a episcopiei din Lugosiu și Gherla.

După unele interpelatiuni urmēza la ordinea dilei budgetulu ministrului de justitiă, care după unele discussiuni se primesce neschimbatu.

În ședinti'a dela 17 Nov. (cas'a de josu) röga presedintele pre ministrulu de interne să aduca Majest. Sele Reginei omagiile casei, cu ocasiunea onomasticei M. Sele. Se primesce neschimbata tarif'a vamale dalmatiana; iēra elaboratulu regulamentulu casei se îndreptă la secțiuni.

În ședinti'a din 18 Nov. (cas'a de josu) se primescu proiectele de lege pentru darea personale, de consumulu cărnei și alu vinului și budgetulu ministeriului de comerciu.

În ședinti'a din 19. Nov. (cas'a de josu) asterne ministrulu presedinte elaboratulu complanare între Ungari'a și Croati'a și în numele ministrului de comunicațiune unu proiectu de lege pentru drumulu de feru Oradea-mare-Clusiu-Brasiovu. Proiectulu de lege pentru instructiunea populară se primesce în desbaterea generală și în cea speciale până la § 19.

Ce-va despre conferințele invetiatorești.

Este constatată până la evidentă, că marile fenomene ale naturii; că marile miscăminte ale lumii; că întregu universul cu toate elementele, ce în componență nu-și urmărește calea sa numai din întâmplare: ci toate stau sub întielptă conducere a creatorului! Toate apuca pe drumuri diferite că sub priveghierea divină să ajungă frumosul destin generalu, pentru care fura create!

Decă dară fie-care ființă este creată pentru un anumit scop; cu atât mai vertos omul: cu cât elu este ființă aceea, despre care se dice, că în zidită după tipul și asemănarea lui Dumnezeu!

Și dară chemarea omului pe pământ nu se gasește numai în a cugeta, să ajungă destinul generalu alu omenimei: ci elu și are și chemarea sa specială în lumea această, prin mijlocirea căreia să ajungă frumosul destin generalu.

Dumnezeu da omului aplecare spre cutare chemare, spre cutare carieră. Dumnezeu este, care-și da și putere în mesura satisfacătoră pentru de a îmbrățișa o carieră, dându-i ocaziune chiaru a-și desfășura aceste dispozițiuni și puteri în modul necesariu. Aternă dară dela respectivii indivizi a-și pronova interesele, ce reclama chemarea lor; căci este pră adevărata următoare așertiune: „în ce mesura se va interesă omul de carieră, ce a îmbrățișat: în aceeași mesura merge progresându fără stagnare” — și viceversa. — Și cu câtu cine-va și vede mai tare de plugul său: cu atât pământul ce elu lucră, este în stare de a produce fructele cele mai nobile!

Dară să lasăm generalitățile și să vorbim mai detaliat. Lasându la o parte cele-lalte drumuri, pre cari ajunge omenimea în finala, me voi margini în a atinge ce-va despre chemarea noastră invetiatorească. Decă este vorba, că fie-care omu trebuie să meargă progresându în carieră, ce a îmbrățișat: cu câtu mai vertosu invetiatoriul? Căci importanța chemării se este cuprinsă în sânul misiunii de a regenera marea societate omenică în genere, și națiunea, de care aparține, în specie! — Elu îmbrățișându asta chemare și alege totu odată și cea mai grea și mai aleasă carieră, din câte a lasat bunul Dumnezeu pe globul terestru; fiindu că elu are de a da familiei, bisericii, statului și națiunii barbati apti pentru chemarea, ce i ascăpta în viață; și apoi maiestri'a, de a crește pe omu, este și cea mai grea!!

O mare problema această, dela a cărei rezolvare este condiționată fericirea populilor!

Din cele dese până aici apriat se vede, câte cunoscințe, câte invetiaturi, câtă esperință de lume se cere dela un invetiatoriu pentru de a coresponde chemării se mecaru și în parte? De aceea dară invetiatoriul sub nici un cuventu nu-i este iertat să fie staționariu în calea sa: ci elu trebuie să tindă necontenit totu la mai mare perfecțiune a caracterului său, a cunoscințelor se, și a metodei instructive; căci vastul câmpu alu pedagogiei este de o estensiune imensă, care merge până la infinitu. Și chiaru din punctul de vedere alu importanței asup'a celorlalte invetiatoriuri are lipsa de a-și castiga societatea și amiciții barbatoru competentu, căci cu câtu este un invetiatoriu mai tineru în cariera sa; cu atât elu mai multu trebuie să caute societatea omenilor mai versati decât elu în specialitatea din chestiune.

De altminteră se găsesc și invetiatori de aceea, cari se indetulează cu sine; iubesc singuratatea; se îngamfă în ceea ce știu; vorbesc despre ori ce lucru cu destulă usurință fără de a se aprofunda în launtrul lui; facu conchisiuni fără destul tactu, și cari-și tienu de rusine a împromota dela alții vre-o invetiatu! Din contra un invetiatoriu modestu, doritoriu de a învia, care este convinsu, că încă are multe de a învia, multe de a îndrepta și care vrea necontenit să studieze și să prească lecțiuni instructive dela alții, se nisuesc — pe câtu-lu ierla împregiurările — a fi în societatea acelor, cari știu mai multe decât elu, cari au exacte cunoscințe speciali de

spre unu anumit lucru, despre unu anumit obiectu.

De cea mai mare importanță sunt în această direcțiune conferințele noastre invetiatorești; căci ele sunt menite d'a pune scôla în strinsa legătură cu adevărții ei reprezentanți — și astufeliu ai da aceleia-și adevărta viața și internă și eternă.

Conferințele au de scopu a aduna pre invetiatori într'unu corpu moralu plinu de viață, pentru că singuraticii membrii să se pună în referință reciprocă de amicitia, de dragoste, de iubire frătească și astufeliu sentințului de onore alu stărei lor să i dea adevărta viață; adevărta onore; adevărta respectu; adevărta caracteru, cari toate au d'a produce unu astufeliu de efectu, ce nu se poate asemăna cu unu efectu ce l'aru produce vero lege disciplinari.

— Vine acum ponderosă întrebare: cum să se constituiescă adunarea; modul conducerei; obiectele și modul deșbaterii acelorasi?

Mi permitu iubite lectore! de a atinge aste importante întrebări macaru și în liniamente generali; căci rezolvarea din toate puncturile de vedere a acestoru importante întrebări de celu mai imensu cuprinsu, este rezervată celor mai competinți!

Asiă dară:

a) mai înainte de toate să se ié în vedere posibilitatea de a se aduna membrii conferinței fără d'a întâmpina obstaculi. De aceea este consultu, că invetiatorii din cercurile bisericesti învecinate să se adune la conferință odată sau de două ori într'unu anu.

b) conducerea conferinței trebuie să se încredințeze unu astufeliu de individuu, care este capabilu nu numai d'a delatura ori ce indoiéla în cutare chestiune: ci d'a face și conchisiuni câtu se poate de exacte. Datori'a conducătorului confer. este d'a îngriji, că în decursulu deșbaterilor să domniască adevărta spirituu; — și decă cineva nu numai pledeze reu în cutare chestiune: ci chiaru se încerca a seduce bun'a opiniune a conferinței, să gasească în dreptu presedintelu alu reflectă pre unulu că acel'a dându astufeliu adevărta cale, pre care trebuie să umble fără d'a orbeca în drept și în stângă! Mai departe nici unu membru alu conferinței să fie volnicu a vorbi, numai pentru că sa se fie în vorba, a disputa, numai pentru că sa se dispute: ci din contra fiacare trebuie să fie câtu se poate de obiectiv fără d'a intra în personalități, pururea avendu în vedere obiectivitatea și tem'a, care se găsesc la curentu.

Elu are d'ast spune parerea și convingerile sele modeste, francu și în scurte cuvinte, motivate și sustinute prin motive sigure și puterice respectându totuodată și convingerile colegilor se. Vătmările personali ori și de alta natură n'au locu nicaire, cu atât mai puțin aici. —

(Va urma)

Brasiovu, 7/19 Nov. Adunarea generală a Reuniunii femeilor române. În ziua onomastica a Maj. Sele imperatesei Elisabet'a, patrôn'a Reuniunii, comitetulu împreună cu mai multe membre ale Reuniunii au asistat în biseric'a St. Nicolae din Scheiu la servitiul dumnezeiescu, înaltându împreună cu servitori altariului rogatiuni ferbinti pentru îndelung'a viață a înaltei Patrôn'a și pentru fericirea întregii case domniore.

1. Pe la 11 ore a. pr. Dômnelle membre ale Reuniunii se adună în sala cea mare a gimnaziului român gr. or., unde d. presedinta deschise adunarea generală prin următoarele cuvinte bine simțite:

„Dômnelle! În ziua de astadi Reuniunea noastră pasiesce cu ajutoriul cerului în alu 19-lea anu alu activității sele celei binefacătoare.

Precum în adunările trecute, asiă și asta dată sunteți chemate, dômnelle, la adunarea generală cu scopu, cu scopu că să aflați întru întelesulu statotelor atâtu despre lucrările anuale ale comitetului câtu și mai alesu sporulu, ce va fi făcutu Reuniunea noastră în cursulu anului, ce trece.

Din reportulu, carele vi se va cetti, ve-ti afla mai de aproape rezultatele lucrării comitetului. Din toate însă recomandațiunei domniei vóstre stărea scóleloru, care se sustienu din veniturile fondului Reuniunii.

Cu privire la rezultatele și folósele, câte se revarsă în sinulu națiunii noastre din activitatea acestei Reuniunii me simtu îndatorat a observă cu o via mangaiere a inimei mele, că activitatea noastră se poate asemăna unei ploii caldure și line de primavăra, după care plantele cele tinere se recorescu și cresc de siguru, de și ochiulu omenescu nu le vede crescându.

Condusa de acestu simțimentu ve poftescu, dômnelle! că să binevoiti a intra în drepturile asigurate adunării generale prin statutele se, și asiă deschidu ședința întru întelesulu programei pregătite în comitetu și sub prea înalt'a protecțiune a Maiestății Sele dômnelle și imperatesei noastre Elisabet'a, a carei onomastica o serbăm astadi că totu de un'a prin înaltierea ferbintelor noastre rugăciuni către facatoriulu a toate pentru îndelung'a și fericita viață a Maiestății Sele.

Se trăiescă patrôn'a Reuniunii, Imperatessa Elisabet'a!

La acestea adunarea redicându se schiamă unu viu și întreitu „să trăiescă“.

2. Acuma la provocarea presidului d. actuariu cetesce mai anteu lista acelor dômnelle române din Brasiovu, care au contribuit că membre la fondulu Reuniunii și pre anulu acum expirat. Din această se poate constată cu placere, că zelulu pentru Reuniune în Brasiovu nu numai că nu s'a recitu, ci a mai crescut, căci aflăm că membre la fierea anului acestuia 75 de dômnelle române de aci, care au contribuit la unu locu sum'a de 123 fl. 70 cr.

3. Totu actuariulu cetesce după această reportulu despre activitatea în genere a comitetului în decursulu anului 1867/8. Din această se vede, că comitetulu în cele 8 ședințe ordinare ale sele a desvoltat activitatea prescisa șiei de statute în trei direcțiuni:

a) S'a îngriji că zelulu și interesulu pentru această Reuniune filantropica natională să se întretina atâtu aci în locu câtu și în afara. De aceea a aflatu cu cale a recomanda Reuniunea atentiunii binevoitore a on. publicu atâtu pre calea diurnalistice (anume prin „Gazet'a Transilvaniei“, cu ocaziunea darurilor de non intrate la fondu și recomandățiunei facute și Reuniunilor sorori din Iasi și Ploiesci) câtu și prin adrese speciale îndreptate către persoane și autorități de pozițiune înaltă.

b) A luat toate măsurile posibile, că pre de o parte să se asigure și conserveze fondulu actualu, denumindu și unu advocatu român în person'a dlui Iosifu Puscariu, care a și avut bunatate a îngriji fără nici o remuneratiune din partea Reuniunii, că să se încaseze capitalurile dela debitorii neglijenti sau indoielnici; iera pre de alta parte și a pus toate puterile, că se mareasca fondulu nu numai prin interesele intrate dela capitalurile imprumutate, ci și prin contributiuni nône. În câtu a succesu această se poate vedé din reportulu detaliat alu casei.

c) Comitetulu a avut în cea mai de aproape privire înflorirea celor trei scóle de fetie, care se subvenționează de către Reuniune. De aceea din 3/4 a intereselor dela capitaluri (căci numai din acestea poate cheltui, de ore-ce 1/4 din interese împreună cu contributiunile nône trebuie să intré după statute la fondu) a solvat în an. școl. 1867/8 pentru scôla din Brasiovu 400 fl. pentru cea din Blasiu 400 fl. și pentru cea din Sabiu 250 fl. v. a. Pentru această însă comitetulu i-si are mangaierea a incunoscință, că aceste scóli după informatiunile date de domni inspectorii respectivi aduc fructu îmbucurătoare, căci în an. școl. expirat au aflatu instructiune în carte și lucru de mâna în acesté scóli 75 de copile române serace.

Adunarea luându cunoscința despre acestu reportu i-si exprima multamit'a se pentru această activitate a comitetului, urându-i „să trăiescă!“

4. Dn'a casierita Mari'a Sacarenu cetesce raportulu se despre starea actuală a fondului Reuniunii, care reportu se împartășesce aci în partea se esentială, pentru că să servesca spre informatiune întregului publicu român:

Capitalulu de astadi alu Reuniunii este de 30,281 fl. 54 1/2 cr. v. a. și constă din 43 obligatiuni private, 13 obligatiuni de statu, 1 losu de Wallenstein și în bani gat'a aflatori în casa.

Comparându se această sumă cu capitalulu anulu trecut de 29,053 fl. 68 1/2 cr. se vede, că în anulu acest'a a sporit capitalulu Reuniunii cu 1227 fl. 86 xr., prin urmare cu 654 fl. 73 xr. mai multu că în anulu trecut.

Acestu sporiu frumosu este de a se multiamî urmatórelor impregiurări favorabile :

a) ca balurile atátu de aci cátu si dela Blasia au datu venitu curatu mai multu decátu alta data ;
b) ca membrele Reuniunei contributórie in Brasiovu suntu mai numerosé cá alta data ;

c) ca dlu actuariu alu Reuniunei, Dr. I. Mesiot'a, din deosebita generositate a daruitu in anulu acest'a binemerital'a sea remuneratiune fondului Reuniunei.

NB. Fondulu aru fi pututu cresce si mai multu, déca comitetele filiale aru fi tramisu si in anulu acest'a mecaru ce-va contribui de la membrele din afara, ce, durere, n'a urmatu, mai incolu, déca nu s'aru fi scadiuta din cupónele obligatiuniloru de statu 20% dupa legiurea cea noua din anulu acest'a.

Adunarea luându conosciinta despre acestu reportu alege in intielesulu statuteloru o comisiune de trei dómue in persónele : D. Polixen'a N. Popu, Mari'a D. Manole si Haretin'a N. Strevoiu, care sa cerceteze atátu socotelele cátu si lucrările in genere ale comitetului pre anulu 1867/8 ; iéra dn'a presiedinta propune a se aduce de cátra adunare multiamita la protocolu dlui actuariu pentru darulu ce l'a făcutu cá bunu patriotu fondului Reuniunei, ceea ce se primesce.

Cu acestea finindu-se agendele se incheia si dinti'a adunării generale.

Presiedint'a Reuniunei : Efrosin'a Ioann.

Sebastian'a Muresianu.

Victori'a C. Ing'a secretariti'a.

„Gaz. Trans.“

(Capetu din nr. trecut)

Listele 1. 3. si 5. au remasu in mânilor respectivilor Domni spre incasarea si altor subscripțiuni rezolute.

Asemeni liste de subscripțiune au binevoitu a primi si urmatorii Dni., dela cari inca astépta colectele apromise si adeca :

14. Dlu. A. Papiu Ilarianu procuratóre generariu, Strat'a Scaunelor.
15. „ Gregoriu Lachovari membrulu curtii casative pensiunatului.
16. „ Aróne Florianu membru consiliului de instructiune, Ocietari.
17. „ Stefanu Golescu Presiedintele senatului, ospelulu Concordi'a.
18. „ Dr. Iatropulo membru cons. municipale, Strat'a Coltii.
19. „ Valentineanu radactorele Reformei, Pasagiulu român.
20. „ I. Atanasiade presiedinte la tribunalele comerciale.
21. „ I. T. Chetianu, avocat, Calea Mogoșoiei.
22. „ Georgiu Misailu Directore la ministrulu de justitia.
23. „ M. Stragianu profesore gimnasiale.
24. „ Heliade Radulescu Presiedintele societătei academice.
25. „ Marescu rectorele gimnasiului Michaiu Eroulu.
26. „ Radu Paterlagianu avocat, Strat'a Sargetii.
27. „ Cesare Boliacu proprietariu foiei Trompet'a carpatilor.
28. „ Stefanu Capitanescu profesore.
29. „ Schewitz proprietariu de pensiunatu, Batische.
30. „ Crainicu capetanu de venatori, Strat'a Scannele.
31. „ Augustu Georgianu Majoru, Strat'a luterana.
32. „ Dem. Ioanescu avocat, Strat'a polona.
33. „ I. Martinovicu, comerciantu Sstrat'a lipscanii.
34. „ Nicolae Ciepesiu oficiale la posta.
35. „ Ioane Ciepesiu avocat, consulariu.
36. „ Vasile Steza perceptore de culóre strat'a funtanii
37. „ Atanasie Stamboli, Strat'a Coltii.
38. „ Valerianu avocat, Strat'a Popa Tatu.
39. „ A. Belgazoglu comerciantu.
40. „ Vasile Cristea Strat'a germána.
41. „ Andrei Vizanti profesore la Iasi.
42. „ Ioane Popu Florentinu profesore la Botosiani preste Milcovu.

43. „ Adrianu proprietariu la Botosiani preste Milcovu.

44. „ Carbanianu profesore la curtea de Argesiu.

45. „ Caloianu profesore la Craiova.

46. „ Daniele Ratiescu la tipografia Statului.

La unimatorii Domni s'au tramisu liste cu rogaré in scrisu dela Bucuresci.

47. „ Domnului Constantinu Gradistianu proprietariu Bucuresci.

48. „ Georgiu Mariniu Fontaninu Directore gimn. Craiova.

49. „ Romanescu profesore gimnasiale la Ploiesi.

50. „ Anastasiu Poruineanu proprietariu in Tergovisce.

51. „ Vasile Hagi Podmoli'a comerciantu in Câmpulungu.

Pentru ofrândeles primite deja esprimu prin acest'a pré onoratiiloru Domni colectanti si contribuenti profunda gratitudine si rogu pre ceilalti binevoitori a indreptá colectele la mine aici ca si aceea sa se publice la tempulu seu, iéra cei ce o voru aflá mai cu scopu se le predée cu listele banii amicului meu Dlu. A. Font. Nestoru Directorele nr. 30. in Bucuresci, care a binevoitu a luá asuprâsi cur'a de speditiune din tempu in tempu.

F a g a r a s i u in Novembre 1868.

I. Germ. Codru Dragosianu.

Capetanu si curatore scolariu.

V a r i e t á t i.

* Dumineca in 10 Novembre s'au redeschisu conferintiile eleviloru insti'tutului archidiecesanu gr. or. Unu membru alu conferintiei N. G a r o i u, tiene o vorbire despre asociabilitatea omului, despre necesitatea, prin care e avisatu omulu, a trái in societate, si despre folósele diferitelor societáti. Nou alesulu conducatoriulu seu presiedinte, Dlu prof. si parochu Z. B o i u prin o cuventare plina de zelu si insufletire recomanda membriloru conferintiei, cá pre lánge nesuinti'a, de a-si deprinde si perfectioná puterile intelectuale, sa puna fia-care o deosebita nesuintia si intr'aceea, cá conferinti'a, respective membrii ei, sa se intarésca si sa stralucésca si in privinti'a moralitatiiei.

Mergendu aceste, inteliginti'a si moralitatea, mâna in mâna un'a cu alt'a, atunci va corespunde fia-care chemárei sele, facendu onóre conferintiei, si bucuria corpului profesoralu, cu deosebire in sa Présântitului Parinte Archiepiscopu si Metropolitu, sub a cáru patrociniu sta conferinti'a.

Dupa unele deslusiri, ce le face presiedintele cu privire la tienerea ordinii si observarea regulamentului, se anuntia, ca tempulu pentru tienerea conferintiiloru va fi amesuratu regulamentului Dumineca dupa servitiulu ddieescu.

(+) Nicolau Zsiga sen., Elisabeth'a Popovicu veduv'a lui Constantinu Nicoliciu, cu fiii nepotii sei Ladislau Popovicu cu soci'a sea nasc. Iulian'a Papp, cu fiii si nepotii sei, — Nicolau Zsiga iun. cu soci'a sea Sofi'a Miatovicu, — Maria Zsiga cu sotulu ei Ioanu Poinariu cu fiii sei, — Anna Zsiga cu sotulu ei Nicolau Diamandi si cu fiulu lor, — Agnesia Cosperda veduv'a lui Ioanu Tóth cu fiii si nepotii sei, — veduv'a lui Petru Papp nasc. Maria Zsiga cu fiii si nepotii sei, — facu canoscuta cu anima dorerósa mutarea la cele eterne a

Anei Cosperd'a, soci'a lui Nicolau Zsiga sen. a neuitatu credinciósei sele socie, a celei mai iubite mame, a mosiei si stramosiei, a scumpei loru sócre, a sorei si respective a cumnatei sele repausata dupa o suferinti'a indelungata in alu 83-lea anu alu vietii si in alu 51-le a treiei sele fericite casatoriei, in 25 l. o. Remasitiile pamentesci a fericitei se voru astrucá dupa ceremoni'a bisericiei gr. or. in 26 Novembre la 2 óre dupa amédi. Spre a repausatei ultim'a onóre suntu rugati toti canoscuti ei.

Oradea-mare 26 Nov. 1868.

Fia-i tieren'a usióra !!!

23—1

Concursu.

Pentru ocuparea statiuniloru vacante de invetiatori din comunele S u s t r ' a, si T o p l ' a, in

Protopresviteratulul Hasziasului se escrie prin acestu concursu, cu acestaa statiuni suntu impreunate urmatórele emolumente anuale :

I. S u s t r ' a.

- a) in bani gat'a 63 fl. v. a.
- b) in naturalii : 20 meti de gráu, 20 meti de curuzu, 50 punti de sare, 50 punti de clisa, 15 punti de lumini, 8 stângini de lemne, 4 jugere de samenatu, 1 jugeru de grádina, si si cuartiru liberu.

II. T o p l ' a.

- a) in bani gat'a 21 fl. v. a.
- b) in naturalii : 6 meti de gráu, 16 meti de curuzu, 50 punti de sare, 50 punti de clisa, 10 punti de lumini, 8 stângini de lemne, 1 jugeru de grádina, si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá vre-unulu din aceste posturi de invetiatori, suntu avisati recursurile loru indiestrate cu documentele preschise si adresate cátra Venerabilulu Consistoriu Aradanu, a le tramite subscrisului pâna in 12 Decembre a. c.

Bellinz 11 Novembre 1868.

Constantinu Gruiciu,

Protopresv. Hasziasulu si district.

Inspectoru de scóle.

18—1

Concursu.

Pentru ocuparea statiuniloru invetiatoresci din comunele :

1. Sant-Andrasiu cu salariu anualu de 100 fl. v. a. doi stângini cubici de lemne, si cuartiru naturalu.

2. Chergesiu cu salariu anualu de 100 fl. v. a. 6 stângini cubici de lemne si cuartiru naturalu, se deschide concursu, doritorii de a ocupá aceste statiuni voru adresá concursele loru la subscrisului pâna la 1 Decembre cu documentele : ca sun'u de religiunea gr. or., ca au absolvatu cursulu pedagogicu ori clericalu in institutul archidiecesanu din Sabiuu.

D e v ' a, 11 Noemvre 1868.

Inspectoratul districtualu scolariu
gr-or. alu Devei.

Ioann Papiu,
Protopopu.

Nr. 25—1

E d i c t u

Dimitrie Iordachie Proca din Resnovu, carele acum de trei ani, au parasitu eu necredinti'a pre legiuita sa socie Ana nascuta Carstea care e din Cristianu, prebegindu in lume, si nesciinduse loculu aflárei lui, — dupace inca si prin Edictulu din 26 martiu a. c. fu citatu, se mai citeaza si prin acest'a, ca in terminu de siése luni, dela datulu de fatia, sa se presentédie inaintea subscrisului Scaunu protopopescu, spre a sta fatia cu pomenita lui sotie, si a respunde la inviniurile ce i se facu din partea acesteia, cáci la din contra, si fára de densulu se va decide procesulu matrimonialu, urditu in contr'a lui — in scutulu S. S. canóne bisericesci.

Dela scaunulu protopopescu alu Branului greco-orientalu.

Zernesci in 10 Octomvre 1868.

Ioann Metianu,
Protopopu.

A v i s u.

Subscrisul se recomanda comunelor bisericesci cá fabricantu de clopote de orice marime si de totu felulu de sunetu, nu din metalu ordinariu rosieticu ci din metalu bunu albu. Atátu in **tempulu de vara**, cátu si in **tempu de earna**, subscrisul — va puté servi cu ori-ce lucru, ce cade in categoria meseriei sele.

Inscriptiunile, decoratiunile si chipurile de santi de pre clopote se voru face gratis, asái dupa cum se voru cere in respectvele comande, si de montiruri se va ingriji subscrisuluprelánge pretiurile cele mai moderate.

In sfirsitu puscii de focu de totu felulu si de orice marime, precum si preste totu ori ce lucruri de arama si de metalu le va fabricá subscrisul cu promptetia si prelánge pretiurile cele mai moderate.

Pentru comisiuni cátu de multe se róga.

Iohann Georg Graeff,

cetatiianu si fabricantu de clopote si de puscii de focu. (Subspinarea cánelui Nr. 1097.)